

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

**ORGANIZAREA MANAGERIALĂ ȘI
DOCUMENTARĂ A PROCERURILOR DE
CONTROL AL PRODUSELOR DE ORIGINE
VEGETALĂ ÎN REGIM DE IMPORT ÎN
REPUBLICA MOLDOVA**

Student: _____ **LUPU VEACESLAV**

Conducător: _____ **VACARCIUC LIVIU,**
conf. univ., dr.

Chișinău, 2024

Adnotare

la teza de master intitulată: ***Organizarea managerială și documentară a procedurilor de control al produselor de origine vegetală în regim de import în R.Moldova.*** Autor: LUPU Veaceslav, Specializarea *Siguranța alimentelor de origine vegetală*, conducător științific VACARCIUC Liviu, conf. univ., dr.

Teza de master este scrisă în limba română pe 60 pagini, structura tezei include: introducere, 4capitole, concluzii, si bibliografie.

În lucrare se analizează procedurile operaționale ale controlului fitosanitar la frontieră, considerate ca un instrument esențial pentru protejarea sănătății plantelor și prevenirea introducerii agenților patogeni. Reușita acestui proces depinde crucial de implementarea corespunzătoare și de înțelegerea adecvată a acestor proceduri de către toți cei implicați.

Cuvinte cheie: Siguranța alimentelor, produse de uz fitosanitar, carantina fitosanitara, procedură de control.

Annotation

for the master's thesis entitled: Management and documentary organization of control procedures for products of plant origin under the import regime in the Republic of Moldova. Author: LUPU Veaceslav, Specialization in Food Safety of plant origin, scientific director VACARCIUC Liviu, associate professor, PhD.

The master's thesis is written in Romanian on 60 pages, the structure of the thesis includes: introduction, 4 chapters, conclusions, and bibliography.

The paper analyzes the operational procedures of phytosanitary control at the border, considered as an essential tool for protecting plant health and preventing the introduction of pathogens. The success of this process is crucially dependent on application implementation and adequate understanding of these procedures by all involved.

Keywords: Food safety, phytosanitary products, phytosanitary quarantine, control procedure.

CUPRINS

LISTA TABELELOR	Error! Bookmark not defined.
LISTA FIGURILOR, GRAFICELOR, DIAGRAMELOR ȘI SCHEMELOR	Error! Bookmark not defined.
LISTA ABREVIERILOR	Error! Bookmark not defined.
INTRODUCERE	5
1. REVISTA ANALITICĂ	Error! Bookmark not defined.
1. 1 IMPORTANȚA STUDIERII PIETELOR PRODUSELOR AGROALIMENTARE	Error! Bookmark not defined.
1. 2 MĂSURI SANITARE ȘI FITOSANITARE	Error! Bookmark not defined.
1.2.1 Definirea conceptului de măsură sanitară și fitosanitară.	Error! Bookmark not defined.
1.2.2 Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS)	Error! Bookmark not defined.
1.2.3 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Error! Bookmark not defined.
Controlul fitosanitar al mărfurilor	Error! Bookmark not defined.
2. MATERIAL ȘI METODĂ	Error! Bookmark not defined.
3. PROCEDURI UTILIZATE LA PUNCTUL DE INSPECTIE LA FRONTIERII	Error! Bookmark not defined.
3.1. Prelevarea probelor la importul produselor alimentare la posturile de inspecție la frontieră	Error! Bookmark not defined.
3.2 Verificarea Sănătății Plantelor la import — Materialul de ambalaj de lemn	Error! Bookmark not defined.
3.3. Controlul la import privind Sănătatea Plantelor (Semințe)	Error! Bookmark not defined.
3.4 Controlul la import privind Sănătatea Plantelor (Produse)	Error! Bookmark not defined.
4. COMERȚUL CU PRODUSE DE ORIGINE VEGETALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	Error! Bookmark not defined.
CONCLUZII	Error! Bookmark not defined.
BIBLIOGRAFIE	8
ANEXE	Error! Bookmark not defined.

INTRODUCERE

Instituirea Zonei de Liber Schimb și Cooperare (ZLSAC) cu Uniunea Europeană (UE) aduce avantaje semnificative atât pentru exportatorii și importatorii de produse agroalimentare, cât și pentru consumatori. Aceste beneficii vor fi în mare măsură determinate de îmbunătățirea proceselor de producție, creșterea standardelor de calitate și siguranță alimentară, eliminarea barierelor tarifare și netarifare care îngreunează comerțul, stimularea investițiilor străine și autohtone, precum și sporirea veniturilor din export. Cu toate acestea, instituirea ZLSAC va implica și unele riscuri notabile, în special legate de reducerea producției agricole, creșterea costurilor de producție, diminuarea prețurilor pentru anumite produse agroalimentare (cum ar fi uleiuri și grăsimi vegetale și animale, legume și fructe, băuturi alcoolice și nealcoolice) și comprimarea forței de muncă în sectorul agroalimentar. Pentru a minimiza aceste riscuri și a maximiza beneficiile aduse de ZLSAC, autoritățile naționale trebuie să depună eforturi semnificative în direcția îmbunătățirii mediului de afaceri, ajustării infrastructurii calității și intensificării reformelor în domeniul agroalimentar.

Direcția de Inspectare la Frontieră reprezintă o componentă esențială a structurii centrale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Misiunea sa fundamentală constă în punerea în aplicare a politicilor și strategiilor în domeniul sănătății animalelor, sănătății plantelor și a siguranței alimentare în cadrul proceselor de import, export și tranzit. De asemenea, are responsabilitatea de a supraveghea respectarea actelor normative cu impact în acest domeniu, asigurând protecția și controlul adecvat asupra mărfurilor care traversează frontierele țării.

Importul sau tranzitul pe teritoriul Republicii Moldova al plantelor, produselor vegetale și bunurilor conexe, care sunt supuse regimului de carantină fitosanitară, este permis cu condiția prezentării certificatului fitosanitar original. Acest certificat trebuie să fie emis de autoritățile fitosanitare competente ale statului exportator și să ateste starea fitosanitară a fiecărui lot de plante, produse vegetale (încărcătură) și bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară.

Operațiunile de export și import joacă un rol crucial în stimularea competitivității și în reducerea prețurilor, deoarece contribuie la sporirea puterii de cumpărare și la eliminarea monopolurilor locale. Republica Moldova se află într-o situație de dependență de importuri, ceea ce conduce la existența unei balanțe comerciale negative. Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător reprezintă o înțelegere între Uniunea Europeană (UE) și Republica Moldova, care stabilește o relație comercială preferențială bazată pe un tratament reciproc avantajos, oferind acces mai favorabil reciproc la piețele lor, comparativ cu alți parteneri comerciali. Scopul acestei cercetări constă în analiza fluxurilor comerciale cu Uniunea Europeană și în identificarea schimbărilor survenite după implementarea ZLASC. De asemenea, se examinează politica

comercială a Republicii Moldova în contextul ZLSAC, atât înainte, cât și după implementare, și se analizează obstacolele întâmpinate de economia națională. [16]

Relațiile economice ale Republicii Moldova cu alte țări se fundamentează pe schimbul de bunuri și alimente. Republica Moldova nu se bazează pe importul de producție de cereale, deoarece o parte semnificativă a terenurilor agricole este destinată acestor culturi. Gradul de dependență de import al producției de cereale a înregistrat o reducere în 2016 față de anii 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 și 2015. Țara nu depinde de importul de culturi leguminoase, prezentând un nivel foarte scăzut și relativ constant de dependență de import în ceea ce privește producția de floarea-soarelui. Această situație se explică prin specializarea producătorilor agricoli în cultivarea acestui tip de cultură. Gradul de dependență de import al cartofilor este în limite normale în ultimii ani, de asemenea, se înregistrează un nivel optim al dependenței de import în producția de legume, castraveți și roșii. Republica Moldova este dependentă de importul de producție de fructe, deși avem o producție excedentară de fructe, dependența de import se datorează exportului de materii prime (fructe), în timp ce importăm produse finite. O altă cauză este insuficiența de frigidere, ceea ce face ca producția de fructe să nu fie disponibilă în sezonul rece. Producția de struguri prezintă un nivel optim și relativ constant al gradului de dependență de import. Industria alimentară a Republicii Moldova înregistrează noi modernizări, datorită acestui fapt materia primă va fi posibil de prelucrat.

Pentru a importa produse de origine vegetală în Republica Moldova, trebuie urmărite anumite proceduri și reguli specifice. Iată câteva aspecte importante:

Certificat fitosanitar: produsele de origine vegetală și nu doar este obligatoriu să fie însoțite de un certificat fitosanitar emis de autoritățile competente ale țării exportatoare. Acest certificat atestă că produsele sunt conforme cu standardele fitosanitare și nu prezintă riscuri pentru sănătatea plantelor.

Documente vamale: Toate documentele necesare la vama Republicii Moldova, inclusiv factura comercială, documentul de transport și orice alte documente specifice produselor importate este necesar de a fi prezentate la trecerea punctului vamal.

Reglementări fitosanitare și sanitare: Este obligatorie verificarea reglementărilor specifice privind importul produselor vegetale și asigurarea că sunt respectate cerințele fitosanitare și sanitare stabilite de autoritățile moldovenești.

Etichetare și ambalare: Produsele care se importă trebuie să fie corect etichetate și ambalate conform cerințelor naționale. Pot exista reguli specifice referitoare la informațiile de pe etichetă și la ambalajul utilizat.

Autorizații speciale: Unele produse de origine vegetală pot necesita autorizații speciale sau aprobări în funcție de natura lor. Este necesar de a verifica dacă există cerințe suplimentare pentru

produsul care se intenționează de a fi importat.

Puncte de control la frontieră: Produsele de origine vegetală pot fi supuse inspecțiilor la punctele de control fitosanitar la frontiera Moldovei, asigurându-ne că îndeplinesc toate cerințele pentru a evita întârzierile sau problemele la frontieră. Înainte de a efectua importul, este recomandat să se contacteze autoritățile vamale și fitosanitare din Republica Moldova pentru a obține informații actualizată și detaliate referitoare la importul de produse de origine vegetală.

Se cunoaște faptul că calitatea vinului se dezvoltă dintr-un amestec de pasiune pentru vită și respect față de consumatori. În fiecare sticlă de vin se regăsește o doză considerabilă de cunoștințe științifice, însă strălucirea autentică provine din pasiunea și experiența umană. Această lume reprezintă o provocare imensă, atât din perspectiva managementului tehnic, cât și în ceea ce privește aspecte artistice și de afaceri, cunoscute sub denumirea de marketing. Competiția intensă în industria vitivinicolă la nivel global, cu peste 50 de țări producătoare, și accentuarea factorului politic în ultimii ani, atât în Moldova cât și în alte părți, au avut un impact negativ semnificativ asupra acestui domeniu.

Conform informațiilor statistice, țara noastră ocupă locul 15 la nivel mondial în ceea ce privește producția și consumul de vin, având o poziționare relativ mai bună la export, situându-se pe locurile 7-8 la nivel global. Cifrele variază și în ceea ce privește suprafețele cultivate cu viță de vie, situându-se între 125 și 140 de mii de hectare, majoritatea fiind compuse din plantații învechite. În perioada de tranziție, numeroase vii au fost defrișate, pepinierele cu material săditor au fost în pragul dispariției, iar investițiile în cercetare au fost redirecționate în funcție de opțiunile noilor proprietari. Deși viticultorii din țara noastră obțin un venit anual de aproximativ 1.000 de euro pentru fiecare hectar de viță-de-vie, în Europa un viticultor înregistrează un profit de 8.000 de euro. În contrast, producătorii de vin din țara noastră obțin uneori venituri fabuloase, fără a exista un control minuțios. În vederea stimulării exportului, ar exista potențialul de a spori exportul printr-o primă acordată permanent de stat în valoare de 20 de euro pentru fiecare hectolitru de vin exportat, reprezentând 15% din prețul de export, similar cu practicile din SUA, Japonia și Canada. De asemenea, ar trebui să se acorde producătorilor de vinuri DOC o primă stimulatorie. [19]

BIBLIOGRAFIE

1. Balaure Virgil (coord.), Marketing, Editura Uranus, București, 2003
2. Constantin Marian, Marketingul producției agroalimentare, Editura Universitaria, Craiova, 2002
3. Florescu C., Mălcomeș P., Pop N. Al., Marketing: Dicționar explicativ, Editura Economică, București, 2003
4. Frone D. Florin, Marketing, Bazele marketingului, București, 2009
5. HOTĂRÂRE Nr. 938 din 17-10-2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
6. Legea Nr. 50 din 28-03-2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor
7. Legea Nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară Legea Nr. 306 din 30.11.2018 privind siguranța alimentelor
8. Legea Nr. 279 din 15.12.2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare
9. Legea Nr. 296 din 21.12.2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare
10. Hotărârea Guvernului Nr. 938 din 17.10.2018 pentru aprobarea regulamentului privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
11. Hotărârea Guvernului Nr. 1280 din 26.12.2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor aferent domeniilor de competență ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
12. Hotărârea Guvernului Nr. 1112 din 06.12.2010 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare de organizare a controlului specific oficial al produselor alimentare de origine animală
13. Hotărârea Guvernului Nr. 298 din 27.04.2011 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de supraveghere și control al unor substanțe și al reziduurilor acestora la animalele vii și la produsele lor, precum și al reziduurilor de medicamente de uz veterinar în produsele de origine animală
14. Hotărârea Guvernului Nr. 221 din 16.03.2009 cu privire la aprobarea Regulilor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare
15. Hotărârea Guvernului Nr. 208 din 20.03.2013 cu privire la aprobarea Metodelor de

prelevare a probelor pentru determinarea nivelului de micotoxine în produsele alimentare

16. Hotărîrea Guvernului Nr. 1408 din 10.12.2008 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare

17. TOMȘA, Cristina, TROFIM, Daniel. The trade policy of the Republic of Moldova in the context of DCFTA = Politica comercială a Republicii Moldova în contextul ZLSAC. În: Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători (16-17 aprilie 2021) [online]: Lucrări științifice. Ediția a 19-a. Chișinău: ASEM, 2021, vol. 3, pp. 219-222. ISBN 978-9975-155-43-4.

18. Sima Elena, Produsele ecologice - oportunități și avantaje pentru sectorul agricol românesc, INCE, IEA, București, 2004

19. Vacarciuc L., Mogîldea O [al.]. *Chisinau wines & spirits contest – la a XXIV ediție*. Rev. Pomicultura, Viticultura și Vinificația, 2015. Nr. 4. P. 35.

20. acarciuc L. *Vinul alte vremuri, alte dimensiuni*. Chișinău: Tipogr. Centrală, 2015.-608p V

21. акарчук Л. *Проблемы качества и рынка вин*. În: Mater.ІІІ-Мижнар.-Специализ. Виставка алкохол. напоив / Високий градус,-Одесса: Морвокзал, 5-7.03.2004.-с.81 B

22. acarciuc L., Mogîldea O [al.].*Exportul vinurilor din Moldova la o nouă fază a dezvoltării filierei vitivinicole*.-În Lucr.șt.UASM,vol.42 (2).-p.270. ISBN 978-9975-64-269-9 V

23. [UN Comtrade](#)

24. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=56609&lang=ro